

Utlåtande Rotel I + V (Dnr KS 2019/918)

Tvärbanan norr Kistagrenen, Genomförandeavtal för delsträckan Solvalla.

Genomförandebeslut

Hemställan från exploateringsnämnden och trafiknämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholm stad, Solvalla, med AB Storstockholms Lokaltrafik och Region Stockholm, i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet, godkänns.

Föredragande borgarråden Anna König Jerlmyr och Daniel Helldén anför följande.

Ärendet

Tvärbanan förlängs till Kista och Helenelund i Sollentuna genom en förgrening vid Ulvsunda. Genomförandeavtalet för delsträckan Solvalla har beretts gemensamt av exploateringsnämnden och trafiknämnden. Båda nämnderna godkände för egen del avtalet den 23 maj 2019. Kistagrenen har delats in i sju detaljplaner varav sträckan Solvalla är den fjärde etappen (se bild 1). AB Storstockholms Lokaltrafik, nedan kallat SL, planerar att utbyggnaden för hela sträckan av Kistagrenen till Helenelund ska vara klar till år 2023. Staden, SL och Region Stockholm (tidigare Stockholms läns landsting) har kommit överens om ett förslag till genomförandeavtal för att reglera utbyggnaden och ansvarsförhållandena för sträckan vid Solvalla. Genomförandet av denna delsträcka medför investeringskostnader om 15 miljoner kronor för staden och finansieras via trafiknämnden.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret samt till Bromma stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret lyfter fram att kollektivtrafiken måste byggas ut i takt med att Stockholm växer samt att infrastrukturen ska utformas för att gynna klimatsmart resande. Genomförandeaftalet är upprättat på för staden acceptabla villkor och ligger i linje med övergripande kostnads- och ansvarsfördelning i finansieringsavtalet för tvärbanans Kistagren.

Bromma stadsdelsnämnd har ingenting att anföra mot genomförandeaftalet/genomförandebeslutet för delsträckan Solvalla.

Våra synpunkter

Kommunfullmäktiges budget för 2019 lyfter fram att kollektivtrafiken måste byggas ut i takt med att Stockholm växer samt att infrastrukturen ska utformas för att gynna klimatsmart resande. Tvärbanans utbyggnad bidrar till att uppnå detta och är en viktig del i översiktsplanen, målet om 140 000 nya bostäder till år 2030 och Framkomlighetsstrategin samt att det bidrar till den regionala utvecklingen enligt RUFS 2050. Tvärbanans utbyggnad är en regional angelägenhet. Denna delsträcka sträcker sig från gränsen av Sundbybergs stads och Bromma flygplats som i översiktsplanen är utpekad som stadsutvecklingsområde.

Vi anser att genomförandeaftalet inklusive bilagor är upprättade på för staden acceptabla villkor och ligger i linje med övergripande kostnads- och ansvarsfördelning i finansieringsavtalet för tvärbanans Kistagren

För den aktuella sträckan ingår enligt finansieringsavtalet, 15,0 av de 30,2 miljoner kronor som staden ska ersätta SL med för standardhöjning i form av nya av- och påfartsramper i samband med utbyggnaden av tvärbanan. Vi anser att stadens kostnad är godtagbar utifrån de stora fördelar som projektet har för staden och regionen.

Detaljplanen för delsträckan möjliggör även för en ny gångkoppling från Annedal till hållplats Solvalla genom tunnel under Ulvsundavägen, för att ge boende i Annedal ökad tillgänglighet till tvärbanans Kistagren. Staden kommer att utföra anläggandet av gångtunneln och ett förslag till genomförandebeslut presenteras parallellt med detta ärende i kommunfullmäktige.

Tvärbanans utbyggnad bidrar positivt till resande med kollektivtrafik och god framkomlighet för gående och cyklister genom att gångstråk och ramper byggs om och anpassas till tvärbanan.

Bilaga

1. Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Solvalla

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholm stad, Solvalla, med AB Storstockholms Lokaltrafik och Region Stockholm, i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet, godkänns.

Stockholm den 2 oktober

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Daniel Helldén

Mats Larsson

Remissammanställning

Ärendet

Tvärbanan förlängs till Kista och Helenelund i Sollentuna genom en förgrening vid Ulvsunda. Kistagrenen har delats in i sju detaljplaner varav sträckan Solvalla är den fjärde etappen (se bild 1). AB Storstockholms Lokaltrafik, nedan kallat SL, planerar att utbyggnaden för hela sträckan av Kistagrenen till Helenelund ska vara klar till år 2023. Staden, SL och Region Stockholm (tidigare Stockholms läns landsting) har kommit överens om ett förslag till genomförandeavtal för att reglera utbyggnaden och ansvarsförhållandena för sträckan vid Solvalla. Genomförandet av denna delsträcka medför investeringskostnader om 15 miljoner kronor för staden och finansieras via trafiknämnden. Ärendet har beretts gemensamt av exploateringsnämnden och trafiknämnden.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 maj 2019 följande.

Exploateringsnämnden godkänner för egen del avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Norr Kistagrenen inom Stockholms stad, Solvalla, med AB Storstockholms Lokaltrafik och Stockholms läns landsting samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner avtalet.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 april 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Se Trafiknämnden nedan

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 maj 2019 följande

Trafiknämnden godkänner för egen del avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Norr Kistagrenen inom Stockholms stad, Solvalla, med AB Storstockholms Lokaltrafik och Stockholms läns landsting, med tillhörande investering på 15 mnkr samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner avtalet.

Trafikkontorets och exploateringskontorets gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 23 april 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Tvärbanans Kistagren är en utbyggnad av befintlig Tvärbana. Kistagrenen sträcker sig från Ulvsunda industriområde till Helenelund i Sollentuna. Staden har genom dess tekniska förvaltningar medverkat i SL:s arbete med Kistagrenen sedan 2001, när en förstudie för val av sträckning arbetades fram.

Efter beslut i KF 2016-06-13 har staden och SL tecknat ett avtal om finansiering och samverkan för utbygganden av Tvärbana Norr Kistagrenen (nedan finansieringsavtalet) som reglerar den övergripande kostnads- och ansvarsfördelningen mellan parterna i projektet.

Detaljplanearbete för Kistagrenen startade 2014 och detaljplaner för hela sträckan, förutom sträckan genom Ärvinge, var på samråd 2015. Efter samrådet delades detaljplanen in i sju detaljplaner inom Stockholms stad. Enligt finansieringsavtalet ska separata genomförandavtal tecknas för respektive detaljplan, som reglerar de specifika genomförandefrågorna.

Detaljplaner och genomförandavtal finns klara för sträckan från Ulvsunda industriområde t.o.m. Bromma flygplats samt för sträckan Sundbybergskopplet (Dp 1-3 samt Dp 5 enligt bild 1). SLL har påbörjat utbyggnaden Ulvsunda industriområde – Bromma flygplats.

Det nu aktuella ärendet avser genomförandavtal för delsträckan Solvalla, där detaljplanen beräknas kunna godkännas av stadsbyggnadsnämnden under kvartal 2 2019 (Dp 4 enligt bild 1) och därefter antas i fullmäktige under kvartal 3, 2019. Genomförandavtalet reglerar ansvarsförhållandena mellan SL och staden vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen för Solvalla.

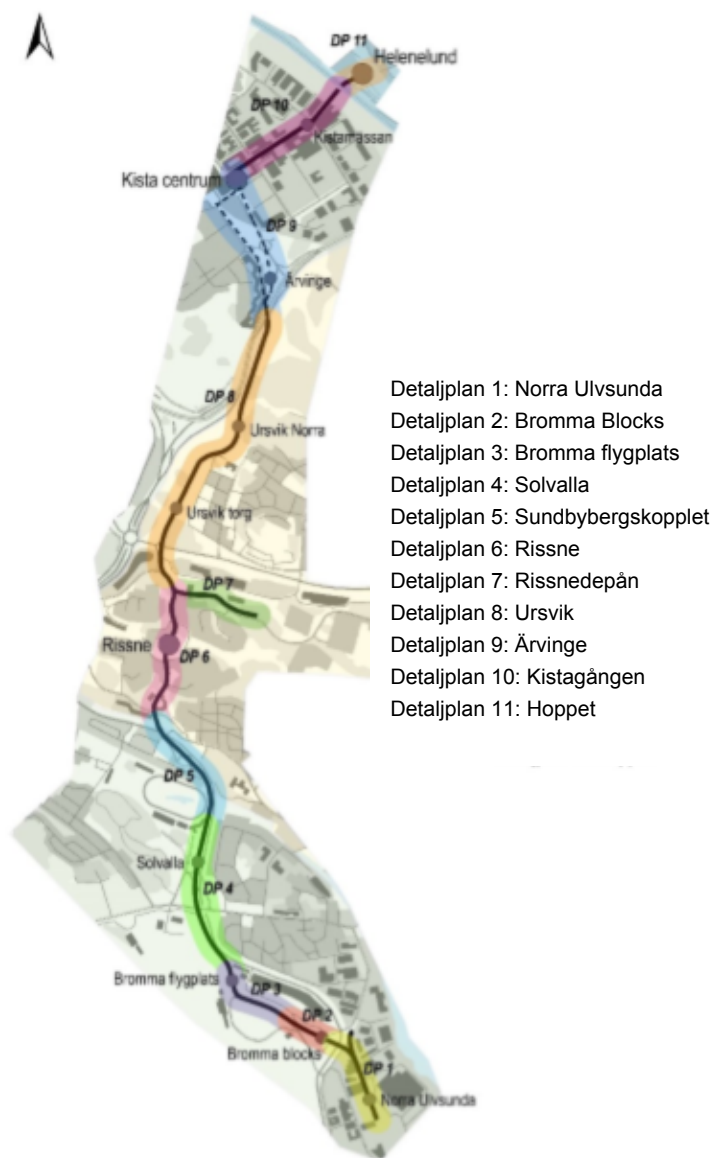

Bild 1. Kistagrenens detaljplaneindelning i Stockholm, Sundbyberg och Sollentuna

Tidigare avtal

Avsiktsförklaring 2009-06-17 (KF)

Reglerar stadens medfinansiering av Tvärbanan Norr till 1,25 miljarder kronor. Medfinansieringen av Tvärbanan var en del av en större infrastruktursatsning som

gjordes mellan Trafikverket, SL, staden, kommunförbundet Stockholms län, länsstyrelsen i Stockholms län och Banverket.

Avtal om genomförande av utbyggnaden av Tvärbanan Norr mellan Alviks station och Bällsta Bro 2009-08-10 (KF)

Reglerar förutsättningarna för utbyggnaden av Solnagrenen inom Stockholms stad.

Avtal om finansiering och samverkan för utbyggnaden av Tvärbanan Norr Kistagrenen inom Stockholms stad 2016-06-13 (KF)

Reglerar förutsättningar för finansiering och ansvarsfördelning mellan staden och SL under planering av Tvärbanan Norr Kistagrenen. Avtalet innebär medfinansiering med 942,6 mnkr och investeringsutgifter om 30,2 mnkr för trafiknämnden.

Avtal avseende återtagande av mark m.a.a. Tvärbanans utbyggnad (KF 2017-11-06)

Swedavia, SL och staden har träffat ett trepartsavtal avseende återtagande av mark m.a.a. tvärbanans utbyggnad. Enligt trepartsavtalet ska Swedavias arrende inskränkas och marken återlämnas till staden. Delar av dessa markområden ska användas för tvärbanan och upplåtas permanent till Stockholms läns landsting med servitut.

Överenskommelse avseende fördelning och indexering av medfinansiering enligt Avtal om finansiering och samverkan för utbyggnad av Tvärbanan Norr Kistagrenen inom Stockholms stad 2018-02-19 (KF)

Reglerar fördelning av utbetalningar och indexering av stadens medfinansiering av Kistagrenens utbyggnad.

Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Norra Ulvsunda 2018-02-19 (KF)

Genomförandeaftalet reglerar ansvarsförhållandena mellan SL och staden vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen för Norra Ulvsunda industriområde.

Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Bromma flygplats 2018-04-19 (trafiknämnden, exploateringsnämnden)

Genomförandeaftalet reglerar ansvarsförhållandena mellan SL och staden vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen för Bromma flygplats.

Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Sundbybergskopplet 2019-04-25 (trafiknämnden, exploateringsnämnden)

Genomförandeaftalet reglerar ansvarsförhållandena mellan SL och staden vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen för Sundbybergskopplet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av exploateringskontoret och trafikkontoret.

Genomförandeaftalet

SL är projektägare för utbyggnaden av Kistagrenen och därmed ansvarig för alla kostnader och för framdriften av projektet. SL ska projektera, upphandla och genomföra Kistagrenen i den omfattning som framgår av detaljplaner, systemhandlingar, gestaltungsprogram och i enlighet med genomförandeaftalet (se bilaga 2) för sträckan inom Solvalla.

Detaljplanen för sträckan vid Solvalla ansluter till detaljplan för Bromma flygplats och sträcker sig från norra delen av Bromma flygplats och Solvallaområdet, där

detaljplan för bostads- och verksamhetsutveckling är under framtagande, fram till den planerade Tvärbanebron över Mälarbanan och Sundbybergskopplet, se bilaga 1. Genomförandeaftalet reglerar de ekonomiska konsekvenserna samt ansvarsfördelningen vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen vid Solvalla.

Söder om Bällstavägen påverkar detaljplanen områden och anläggningar som tillhör flygplatsen. Arrendeområdet för flygplatsen kommer att behöva justeras och anpassas till den nya detaljplanens gräns mellan Tvärbanans spårområde och flygplatsens område. Detaljplanen medför även att ett antal befintliga byggnader måste evakueras, rivs och omlokaliseras inom flygplatsområdet.

Detaljplanens genomförande är en viktig förutsättning för den kommande bebyggelsen i Södra Solvallastaden, norr om Bällstavägen. Området som detaljplanerättsligt för Tvärbanan utgörs i denna del huvudsakligen av mark som idag utarrenderas till Stockholms travsällskap, nedan kallat Travsällskapet, för parkering samt mark som används för av- och påfartsramper till Ulvsundavägen och tillhörande slänter.

Bil-, cykel och gångvägar

Ett antal av stadens anläggningar i området påverkas av spårutbyggnaden. Längs Bällstavägen och Ulvsundavägen, sträckan söder om Bällstavägen, går ett cykelpendlingsstråk. Mellan pendlingsstråken på Ulvsundavägen och Bällstavägen finns planskilda gång- och cykelkopplingar. Dagens gång- och cykelramper rivs och ersätts av nya. För att behålla dagens planskildhet anläggs en ny gång- och cykelbro över spåren, söder om Bällstavägen, och en ny gång- och cykeltunnel, parallellt med spårtunneln, under Bällstavägen. En ny gång- och cykelväg anläggs längs Tvärbanan norr om Bällstavägen.

Solvallakopplet kallas trafikplatsen som kopplar samman Ulvsundavägen med Bällstavägen. Dagens bilramper på den västra sidan av Ulvsundavägen ansluter till Bällstavägen via Travbanevägen. Norra och Södra Solvallakopplets befintliga bilramper rivs och ersätts med nya direktramper mellan Ulvsundavägen och Bällstavägen samt ny gång- och cykelförbindelse under Bällstavägen. SL ansvarar för projektering och genomförandearbeten av stadens anläggningar som påverkas av Tvärbanan. Åtgärderna ska utföras enligt stadens gällande standard, riktlinjer, styrdokument och teknisk handbok.

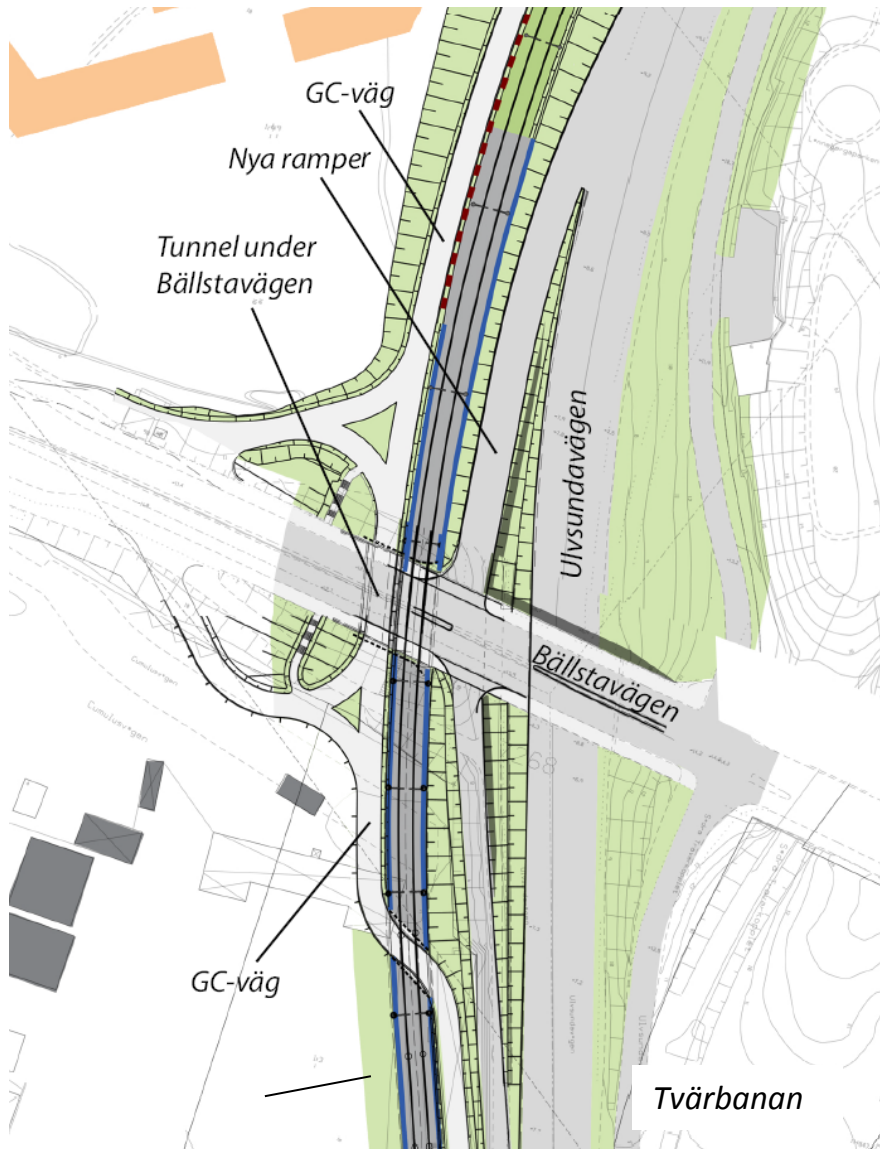

Bild 2. Utformning av nya Solvallakopplet samt gång- och cykelramper. (Bild från SL, Tvärbana Norr Kistagrenen)

Drift- och underhåll av bilramperna samt gång- och cykelvägarna tas över av staden i samband med det formella överlämnandet av anläggningarna.

Enligt finansieringsavtalet ska staden, genom dess trafiknämnd, på den aktuella sträckan bekosta 15 mnkr för standardhöjning i form av nya av- och påfartsramper vid nya Solvallakopplet.

Ny gångtunnel

Detaljplanen för delsträckan Solvalla möjliggör även för en ny gångkoppling från Annedal till hållplats Solvalla genom tunnel under Ulvsundavägen, för att ge boende i Annedal ökad tillgänglighet till Kistagrenen. Avsikten är att staden ska utföra gångtunneln och ett förslag till genomförandebeslut presenteras parallellt med detta ärende i trafikinämnden, Dnr 2018-00945. Samordning krävs mellan SL:s projekt med att bygga ut Tvärbanan och stadens projekt med gångtunneln, bland annat vad gäller nyttjande av etableringsytor och arbetsområden, arbetsvägar samt tidsplanering. Tvärbanans utbyggnad är en förutsättning för gångtunnelns anläggande.

Samordning

Tvärbanans utbyggnad samordnas med andra angränsande projekt. De angränsande projekt som identifierats är, förutom gångtunneln under Ulvsundavägen, Trafikverkets utbyggnad av Mäljarbanan, stadens och Travsällskapet planerade utbyggnad av Södra Solvallastaden och uppförandet av en drivmedelsstation i den norra delen av nuvarande flygplatsområdet.

Markåtkomst

Detaljplanens genomförande förutsätter en justering av nuvarande arrendeområde för flygplatsen. Detta regleras i en trepartsöverenskommelse som Swedavia, SL och staden tecknat efter beslut i kommunfullmäktige 2017-11-06. Enligt trepartsavtalet ska Swedavias arrende inskränkas och marken återlämnas till Staden. SL ersätter Swedavia för det intrång i arrendeområdet som orsakas av Tvärbanans utbyggnad. Trepartsavtalet ska fullföljas genom att SL och Swedavia träffar genomförandeaftal/samordningsavtal samt att Swedavia och staden träffar ett eller flera tilläggsavtal till gällande arrendeavtal varigenom arrendet inskränks. Avflyttning kan komma att ske vid olika tidpunkter för olika markområden.

Enligt genomförandeaftalet med staden svarar SL för att slutföra förhandlingarna och träffa genomförandeaftal med Swedavia innan arbeten påbörjas och etableringsområden tas i anspråk, som berör flygplatsens nuvarande arrendeområde söder om Bällstavägen.

Arrendeavtalen med Travsällskapet måste sägas upp för att möjliggöra för Tvärbanans genomförande och dessa ytor kommer istället att användas för arbets- och etableringsområden för Tvärbanans utbyggnad. Parkering till arenan avses att ordnas inom annan, av Travsällskapet ägd mark. Under byggtiden krävs åtkomst inom Travsällskapet fastighet för etablerings- och arbetsområden samt ledningsomläggningar, vilket regleras i ett separat genomförandeaftal mellan SL och Travsällskapet.

Tidplan

Den preliminära tidplanen för Tvärbanan Norr Kistagrenen är följande:

- Byggskede 2017-2023.
- Sträckan inom Solvalla planeras pågå mellan 2019-2022.
- Drifttagning och trafikstart 2022 till Ursvik och 2023 till Helenelund.

Ekonomi

I finansieringsavtalet i fullmäktigebeslut från 2016-06-13 ingick åtgärder om 30,2 miljoner gällande standardhöjningar av stadens egna anläggningar i samband med utbyggnaden av Tvärbanan. För den aktuella sträckan Solvalla ingår 15 av de 30,2 miljonerna som staden ska ersätta SL med för standardhöjning i form av nya av- och påfartsramper mellan Ulvsundavägen och Bällstavägen.

Utbetalning av stadens medfinansiering till Solvallakopplet sker i samband med att anläggningen överlämnas till staden. Beloppet ska uppräknas enligt entreprenadindex med januari 2016 som basmånad.

Stadens åtagande i detaljplan Solvalla är utförandet av en gångtunnel under Ulvsundavägen i anslutning till hållplats Solvalla, för att ge boende i Annedal ökad tillgänglighet till Kistagrenen. Tvärbanans utbyggnad är en förutsättning för gångtunnelns genomförande.

Trafikkontoret ansvarar för genomförandet av gångtunneln och investeringsutgiften bedöms till cirka 94 mnkr. Förslaget redovisas för trafiknämnden i ett separat ärende.

Efter färdigställande av ombyggnationen i Solvalla tar staden över driften av en cirka 350 meter lång gång- och cykelväg mellan Bällstavägen och Tvärbanans planerade hållplats Solvalla. Staden kommer även ta över driften av en gång- och cykeltunnel under Bällstavägen samt en gång- och cykelbro över Tvärbanans spår. Tillkommande driftkostnad för trafikkontoret beräknas uppgå till 200 000 kr/år för dessa anläggningar.

Beredning

Ärendet har initierats av exploateringsnämnden och trafiknämnden och remitterats till stadsledningskontoret samt till Bromma stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 augusti 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunfullmäktiges budget 2019 lyfter fram att kollektivtrafiken måste byggas ut i takt med att Stockholm växer samt att infrastrukturen ska utformas för att gynna klimatsmart resande. Stadsledningskontoret konstaterar att Tvärbanans utbyggnad bidrar till att uppnå detta.

Stadsledningskontoret konstaterar vidare att utbyggnaden av tvärbanan i enlighet med bifogat avtal är en viktig del i översiktsplanen, målet om 140 000 antal nya bostäder till år 2030 och Framkomlighetsstrategin. Samt att det bidrar till den regionala utvecklingen enligt RUF 2050.

Stadsledningskontoret anser att genomförandeavtalet inklusive bilagor är upprättade på för staden acceptabla villkor och ligger i linje med övergripande kostnads- och ansvarsfördelning i finansieringsavtalet för tvärbanan Kistagren (KF 13 juni 2016, *Dnr 123-300/2016*) samt överenskommelse om fördelning och indexering av medfinansiering (Dnr 123-1944/2017).

För den aktuella sträckan, Solvalla, ingår enligt finansieringsavtalet, 15,0 av de 30,2 miljoner kronor som staden ska ersätta SL med för standardhöjning i form av nya av- och påfartsramper i samband med utbyggnaden av tvärbanan.

Stadsledningskontoret anser att stadens kostnad är godtagbar utifrån de stora fördelar som projektet har för staden. Tvärbanans utbyggnad bidrar positivt till resande med kollektivtrafik och god framkomlighet för gående och cyklister genom att gångstråk och ramper byggs om och anpassas till tvärbanan.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att *Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholm stad, Solvalla*, med AB Storstockholms Lokaltrafik och Region Stockholm, i enlighet med bilaga 1, godkänns.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 29 augusti 2019 följande

1. Nämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på kommunstyrelsens remiss.
2. Nämnden beslutade om omedelbar justering.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 juni 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Bromma stadsdelsförvaltning har ingenting att anföra mot genomförandeavtalet/genomförandebeslutet för delsträckan Solvalla.